

Briselē, 2022. gada 23. maijā
(OR. fr)

9179/22

COMPET 344
IND 176

PIEZĪME

Sūtītājs:	prezidentvalsts
Saņēmējs:	Pastāvīgo pārstāvju komiteja / Padome
Temats:	Gatavošanās 2022. gada 9. un 10. jūnija Konkurētspējas padomei Stiprināt Eiropas stratēģisko rūpniecisko ekosistēmu noturību <i>politikas debates</i>

Gatavojoties politikas debatēm Konkurētspējas padomē 2022. gada 9. jūnijā, pielikumā ir pievienota prezidentvalsts piezīme par tematu "Stiprināt Eiropas stratēģisko rūpniecisko ekosistēmu noturību".

Stiprināt Eiropas stratēģisko rūpniecisko ekosistēmu noturību

Politikas debates

Prezidentvalsts piezīme

Mazināt mūsu īstermiņa atkarības un stiprināt mūsu ilgtermiņa noturību

Ņemot vērā secīgās krīzes, ar kurām saskaras Savienība, ir jāveic padziļināts darbs, lai stiprinātu Eiropas ekonomikas un stratēģisko ekosistēmu noturību, vienlaikus paredzot, kā attīstīsies mūsu vajadzības nolūkā īstenot zaļo un digitālo pārkārtošanos.

Krievijas agresija Ukrainā spilgti parāda, ka šajā jomā ir vajadzīga izlēmīga ES rīcība, jo šī situācija attiecībā uz dažām mūsu piegādēm atklāj neaizsargātību, kas sniedzas tālāk par enerģētikas problemātiku. Šī neaizsargātība jo īpaši attiecas uz tādām izejvielām kā alumīnijs, vanādijs, daži retzemju metālu koncentrāti un pallādijs, kas ir kritiski svarīgi resursi dažādām Eiropas rūpnieciskajām ekosistēmām, kā arī cēlgāzēm, piemēram, neonu, ko izmanto pusvadītāju ražošanā un kura 70 % pasaules ražošanas apjoma piegādā Ukraina.

Valstu un valdību vadītāji Versaļas 2022. gada 11. marta deklarācijā šos problēmjautājumus izvirzīja Savienības darba centrā. Eiropadome 2022. gada 25. marta secinājumos ¹ aicināja uz "atvērtākas un stabilākas ekonomikas bāzes veidošanu, jo īpaši, samazinot mūsu stratēģiskās atkarības tādās kritiskākajās jomās kā kritiski svarīgās izejvielas, pusvadītāji, veselība, digitālā joma un pārtika un īstenojot vērienīgu un spēcīgu tirdzniecības politiku, kā arī sekmējot investīcijas", un "pēc iespējas drīz pakāpeniski izbeig[t] savu atkarību no Krievijas gāzes, naftas un ogļu importa, kā izklāstīts Versaļas deklarācijā". Saskaņā ar viedokļu apmaiņu, kas jau notika iepriekšējo prezidentūru laikā un šā pusgada laikā, ir būtiski, lai Konkurētspējas padomei būtu nozīmīga loma Eiropadomes pamatnostādņu īstenošanā.

Kopš veselības krīzes sākuma 2020. gada martā ir sākts nozīmīgs darbs pie problēmjautājuma par Eiropas stratēģiskajām atkarībām un to ietekmi uz rūpnieciskajām ekosistēmām, un šo problēmu vēl pastiprina pašreizējās ekonomikas, ģeopolitiskās un piegāžu krīzes. Eiropas Komisija savā 2020. gada marta rūpniecības stratēģijā ² un tās 2021. gada maija atjauninātajā redakcijā ³ konkrēti ierosināja dažādas darbības. Atveseļošanas pasākumu kopums *NextGenEU*, kas tika uzsākts 2020. gada vasarā, tirdzniecības politikas pārskatīšana, ko ieviesa 2021. gada februārī ⁴, ilgtspējīgas rūpniecības pārveides paātrināšana ar paketi "Gatavi mērķrādītājam 55 %" ⁵ un digitālo mērķu ieviešana ar paziņojumu par digitālo gadu desmitu ⁶, kuri jāsasniedz līdz 2030. gadam, ir daļa no šiem centieniem.

¹ EUCO 1/22.

² Dok. 6782/20.

³ Dok. 8553/21.

⁴ Dok. 6308/21.

⁵ Dok. 10849/21.

⁶ Dok. 6974/21.

Visbeidzot, pēc Eiropadomes ⁷ lūguma Savienība ir izstrādājusi neaizsargātības analīzi. Attiecīgi Komisija 2021. gada maijā ierosināja un 2022. gada februārī atjaunināja Eiropas stratēģisko atkarību analīzi ⁸.

Tādējādi Eiropas Savienībai ir faktiskais pamats pārdomām, uz kura mērķtiecīgi un samērīgi balstīt savas rūpnieciskās un regulatīvās darbības.

Līdz ar darbu Padomē vai neoficiālās sanāksmēs, kas tiek rīkotas šīs prezidentūras laikā, šīs prioritātes pārvēršas skaidros, vērienīgos un reālistiskos Eiropas mērķos, kas līdz 2030. gadam jāsasniedz stratēģiskās rūpniecības ekosistēmās. Digitālajā desmitgadē attiecībā uz pusvadītājiem ir noteikts skaidrs mērķis, tiek īstenotas iniciatīvas veselības, digitālajā un lauksaimniecības pārtikas nozarē, un Komisija savā paziņojumā *RePowerUE* ir ierosinājusi vērienīgu plānu enerģētikas jomā. Lai sasniegtu Eiropas mērķus, ir jāizvērtē saistīto publisko un privāto investīciju vajadzības un jānosaka nepieciešamie pielāgojumi tiesiskajā regulējumā, lai šādām investīcijām radītu pietiekamus stimulus. Šis solis būs jāīsteno, cieši iesaistot visas ieinteresētās personas.

Šis darbs būs jāpapildina arī ar plašāku pieeju, integrējot dažādās iekšējā tirgus un tā padziļināšanas dimensijas, Eiropas sociālo, klimata un vides vērtību garantiju mūsu piegādēs, vienlīdzīgu konkurences apstākļu problemātiku un stratēģisku partnerību veidošanu ar citiem pasaules reģioniem.

⁷ EUCO 13/20.

⁸ Dok. 6506/22.

Versaļas deklarācijas īstenošana: kritiski svarīgo izejvielu gadījums

Savienības situācija ir īpaši trausla, ciktāl ir runa par apgādi ar izejvielām: no pirmās Eiropas stratēģisko atkarību analīzes izriet, ka 2021. gadā mēs ražojām mazāk nekā 2 % no tām izejvielām, kas vajadzīgas tādiem ražojumiem kā baterijas, vējģeneratori vai robotika. Tomēr šīs izejvielas ir nepieciešamas lielākajai daļai Eiropas rūpniecisko ekosistēmu. Tādējādi šīs stratēģiskās atkarības atspoguļojas arī citās svarīgās Eiropas ekonomikas nozarēs, piemēram, autobūves un elektronikas nozarē.

Eiropas Komisija šajā jomā jau ir rīkojusies, cita starpā 2020. gada septembrī aizsākot rīcības plānu izejvielu jomā un izveidojot Eiropas Izejvielu aliansi (*ERMA*). Šī alianse apzināja 28 ieguves, rafinēšanas un pārstrādes spēju izstrādes projektus ar kopējām investīcijām 12 miljardu EUR apmērā. Šā gada sākumā tā paziņoja par 400 miljonu eiro publiskā/privātā investīciju fonda izveidi elektrotransportlīdzekļu akumulatoru izejvielās.

Saskaņā ar Padomē veikto darbu attiecībā uz katru no 30 izejvielām, ko Komisija atzinusi par kritiski svarīgām, kolektīvā veidā līdz 2030. gadam varētu paredzēt transversālu mērķi, ar kuru tiktu paredzēta minimālā robežvērtība, teiksim, 30 % no mūsu vajadzībām, kas tiktu segta ar iekšzemes primāro un sekundāro ražošanu, no vienas puses, un mērķi – samazināt mūsu atkarības no vienreizīgiem ārējiem piegādes avotiem to ieguvei un/vai rafinēšanai –, no otras puses.

Lai sasniegtu šo mērķi, ES ir jāveic turpmāki pasākumi un jāizmanto visi tās rīcībā esošie instrumenti, kopīgi investējot i) Eiropas izejvielu ieguves un pārstrādes spēju izstrādē, jo īpaši, izmantojot *ERMA* noteiktos projektus, ii) aprites ekonomikas, otrreizējās pārstrādes, aizstāšanas un inovācijas risinājumu atbalstīšanā, iii) piegāžu nodrošināšanā ārpus Eiropas, noslēdzot stratēģiskas partnerības un veicot investīcijas ārvalstīs, un iv) vidisko vērtību respektēšanā gan vietējās ieguves, gan importa jomā.

2022. gada 18. maijā publicētajā *REPowerUE* paziņojumā Komisija arī paziņoja par darbu pie tiesību akta priekšlikuma par izejvielām, kura mērķis ir stiprināt Eiropas vērtību ķēdi, identificējot dabas resursus, izstrādes projektus un izejvielu ieguvu, vienlaikus nodrošinot augstu vides aizsardzības līmeni un veicinot aprites ekonomiku.

Apspriežamie jautājumi

Pamatojoties uz šiem elementiem, ministri tiek aicināti paust savu nostāju šādos jautājumos:

- *Kādas ir prioritārās darbības, kas jāīsteno, lai turpinātu Versaļas deklarācijas darbu un noteiktu konkrētus Eiropas mērķus attiecībā uz ražošanu un mūsu atkarību mazināšanu sešās stratēģiskajās nozarēs?*
- *Ņemot vērā paziņojumu par gaidāmo regulatīvo iniciatīvu izejvielu jomā un pieaugošo nepieciešamību īstenot divējādo pārkārtošanos, kādas pamatnostādnes Jūs vēlētos atbalstīt, lai Eiropā attīstītu primāro un sekundāro ražošanu un stiprinātu mūsu kritiski svarīgo izejvielu piegāžu noturību no valstīm ārpus Eiropas?*